

A 1701/hållbart

Tekijä(t):
Konservatiivinen ryhmä

Käsittelijä:
Kestävä Pohjola -valiokunta

Dnro 16-00287-3

Jäsen ehdotus Juutinrauman alueen luotsipakosta

Ehdotus

Konservatiivinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Ruotsin ja Tanskan hallituksille,

että ne edistävät kansainvälistä yhteistyötä ympäristö- ja turvallisuuskysymyksissä, jotka koskettavat Juutinrauman laivaliikennettä.

että ne edistävät varustamoille tarkoitettua ympäristösertifiointia, joka muun muassa sisältäisi kriteerejä Juutinrauman kauttakulun turvallisuuden parantamiseksi, ja ilmoittavat tästä hallituksille.

Taustaa

Juutinrauma on tätä nykyä Pohjois-Euroopan liikennöidyimpiä meriväyliä, jonka läpi kulkee noin 40 000 alusta vuosittain. Liikenteen määrä on suuri pienellä alueella. Toistaiseksi olemme välttyneet suurilta onnettomuuksilta, mutta se ei takaa sitä, etteikö onnettomuuksia voisi tapahtua tulevaisuudessa. Emme voi vain rauhallisin mielin luottaa olevan korkeammassa käsissä, että alukset eivät joudu onnettomuuksiin jatkossakaan. Onnettomuuksien ehkäisemiseksi on toimittava ennakoiden ja mietittävä, mitä toimia ja parannuksia nyt on tehtävä tulevien onnettomuuksien välttämiseksi.

Ongelmana on se, että mahdollisuudet vaikuttaa salmen laivaliikenteen turvallisuuteen ovat rajalliset. Nykyisten säännösten muuttamiseksi ei riitä se, että Ruotsi ja Tanska pääsevät sopimukseen – tai edes koko Pohjola ja Itämeren maat. Juutinrauman kauttakulkua säätelevät osittain sopimus 150 vuoden takaa ja osittain YK:n merioikeusyleissopimus.

On ongelmallista, että vuoden 1857 sopimuksen sääntelemä todellisuus, alukset ja rahti ovat kadonneet jo kauan sitten. Sopimus on kuitenkin edelleen voimassa ja säätelee muun muassa, ettei Juutinrauman alueelle voi määrätä luotsipakkoa. Luotsipakko salmen läpi kulkeville aluksille olisi

toimi, joka vähentäisi riskejä, mutta sopimuksen ehdot rajoittavat sen käyttöönottoa. Mahdolliset muutokset sopimukseen käsittelee ja hyväksyy YK:n alainen *merenkulun turvallisuudesta vastaava kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO* (International Maritime Organization).

IMO suosittaa tosin, että alukset, joiden rahtina on öljyä, kaasua, kemikaaleja tai radioaktiivista materiaalia, käyttävät luotsia liikennöidessään salmen läpi. Tämä on kuitenkin vain suositus, jota läheskään kaikki eivät noudata.

Nykyisellään jo yhden aluksen lasti voi sen laadun mukaan pilata veden ja rannat tai saattaa Juutinrauman alueen asukkaat vaaraan. Meidän on pyrittävä varautumaan tähän uhkakuvaan ja löytämään toimintatapoja sopimuksen rajoitteiden puitteissa.

Oikeutta salmen kauttakulkuun ei haluta rajoittaa – vapaakauppa ilman lisämaksuja on tärkeää – vaan siitä halutaan tehdä ympäristön ja ihmisten kannalta turvallisempaa.

Pohjoismaiden tulee tarkastella mahdollisuuksia kehittää ja päivittää Juutinrauman sopimusta, jotta se vastaisi paremmin nykyisiin ja tuleviin uhkakuvuihin. Nykytodellisuus poikkeaa huomattavasti maailmasta, jossa ehdot saneltiin 150 vuotta sitten. Yksi vaihtoehto voisi olla lisäsopimus, joka ympäristön ja terveyden näkökulmasta mahdollistaisi paremman riskienhallinnan kuin mikä sopimuksen kirjoittamisen hetkellä oli tarpeen. On myönnettävä, että kyseessä on laaja, monimutkainen ja pitkäkestoinen prosessi, mutta jonkun on saatava se käyntiin.

Meidän tulee taata salmen kauttakulun turvallisuus heti, jo ennen kuin sopimuksesta voidaan neuvotella uudelleen tai ennen kuin siihen saadaan lisättyä ympäristönäkökohtia. Uudelleenneuvoteltua sopimusta odotellessa varustamoille tarkoitettu ympäristömerkintä voisi olla vaihtoehto, sillä merkinnän saamisen vaatimuksena voisi olla luotsipakko Juutinrauman kautta liikennöiville aluksille, joiden rahtina on öljyä, kaasua tai kemikaaleja. Tavoitteena voisi olla lisäarvon tuottaminen luotsipakkoa vaativille varustamoille.

Tukholmassa 26. syyskuuta 2016

Bengt Morten Wenstøb (H)
Bente Stein Mathisen (H)
Brynjar Níelsson (Sj.)
Elín Hirst (Sj.)
Hans Wallmark (M)
Heidi Nordby Lunde (H)
Juhana Vartiainen (kok.)
Lars-Arne Staxäng (M)

Lena Asplund (M)
Michael Tetzschner (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Susanna Koski (kok.)
Sylvi Graham (H)
Thomas Finnborg (M)
Wille Rydman (kok.)

Pohjoismaiden neuvosto

A 1701/hållbart

Tekijä(t):
Konservatiivinen ryhmä

Käsittelijä:
Kestävä Pohjola -valiokunta

Dnro 16-00287-3